

Η ΠΙΟ ΥΠΕΡΟΧΗΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΒΥΖΑΙΝΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΗΣ

Μία ιστορική εκκλησία στη Ρώμη. «Άγιος Νικόλαος ο Φυλακισμένος». Γιατί την ώνόμασαν έτσι. Ο γρηκιός Ρωμαίος συνομητρός. Η σύλληψίς του. Είς τὸν διά τῆς πείνας θάνατον. Η τελευταίος του στιγμῆς. Πῶς ἐσώθηκε. Η ἀφοσίωσις τῆς κόρης του. Ἐνα ὑπέροχο παράδειγμα υἱκῆς στερῆς. Η ἀποκαλύψις τοῦ μυστηρίου. Η ἀπελευθέρωσις τοῦ καταδικευ.

ΤΗ Ρώμη, ἐκεῖ πού βρίσκεται σήμερα ἡ περίφημη καὶ πανάρχαια ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Φυλακισμένου, ἦταν ἀλλοτε, τὸν καιρὸ τῆς Ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας, μιὰ μεγάλη φυλακὴ, στὴν ὁποία φυλακίζαν τοὺς πολιτικούς ἐγκληματίας. Μέσα στῆ φυλακὴ ἐκείνη, εἶδα καὶ εἰκόνα αἰώνος, συντέθη ἕνα ἀπ' τὰ συγκινητικότερα καὶ συναρπαστικότερα περιστατικά υἱκῆς στερῆς καὶ ἀφοσίωσης, πού ἀναφέρεται ἡ Ἱστορία.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ πού ἡ Ρώμη συγκλονίζονταν ἀπὸ ἐσωτερικὰς πολιτικῆς διαίψεως, ἀπὸ διαμάχων τῶν κυβερνητῶν τῆς κ' ἀπὸ ἀλλεπάλληλες συνομοσιῆς, τῆς ἀποίας ὠγαγόντων ἐκείνων πού ἦσαν ἐκτός τῆς ἐξουσίας, ἐναντίον ἐκείνων πού εἶχαν τὴν ἐξουσία στὰ χέρια τους.

Σὲ μιὰ τέτοια ἀκριβὸς συνομοσία βρέθηκε ἀνακατεμένος κ' ἕνας γέρονς Ρωμαῖος εὐπατρίδης, ὁ Τοῖμονος. Ὁ Τοῖμονος ἦταν πολὺ γέρονς περὶ καὶ γῆρας. Τῆ μόνῃ του κόρη, τὴν ὠραία Πέρο, τὴν εἶχε παντρεύσει μ' ἕνα ἄλλο φίλο του, αἰ ζῶσε ἀποτραβηγμένος σχεδὸν ἀπ' τὴ ζωῆ. Ὁ γαμπρὸς του θῆκε, πού ἦταν νέος, πλούσιος, ὀρθοπτικὸς καὶ φιλόδοξος, τὴν παρτίση ἀπὸ μιὰ συνομοσία, τὴν ὁποία εἶχε ὀργανώσει γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσία αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι του.

Ἀντιπρὸς, κάποιος ἀπ' τοὺς συνομοσιαστὰς δωροδοκῆθηκε καὶ πρόδωσε τὰ σχέδια τῶν συντρόφων του. Κι' ὅσοι μὲν ἀπ' τοὺς συνομοσιαστὰς πρόφρασαν καὶ κρύφτηκαν ἢ ἔφυγαν γιὰ μακρινὰς ἐπαρχίαις, ἐσώθηκαν. Ὁ γέρονς Τοῖμονος ζωὸς δὲν μπόρεσε νὰ φύγῃ καὶ τὸν συνέλαβαν.

Στὴ δίκη πού ἔγινε, ὁμολόγησε μὲ θάρρος, σὰν γνήσιος εὐπατρίδης, τὴν ἐνάμαξί του στὴ συνομοσία καὶ οἱ δικαστὰ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο διὰ τῆς πείνας! Ἦταν μιὰ τιμωρία φορικτὴ αὐτῆ καὶ σινηθιστὴν πολὺ στὴ Ρώμη ἀπὸ τὰ πρώτα χρόνια τῆς ἰδρυσῆς τῆς.

Μὲ σταραγιμὸ ψυχῆς ἄκουσε ὁ δυστυχισμένος γέρονς-εὐπατρίδης τὴν τρομερὴν καταδικὰ τοῦ. Θὰ προτιμοῦσε νὰ τὸν θανάτων ἄμεσως.

Ἐξω ἀπ' τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, στὴ Λαχαναγορὰ, ἀνάμεσα σὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Δήμητρας, ἦταν ἡ φυλακὴ τῶν πολιτικῶν καταδικῶν. Ἐκεῖ κλείσαν τὸν Τοῖμονος, σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μικρὰ ἰδιαιτέρα κελιά, τὰ προφορισμένα γιὰ κείνους πού καταδικάζονταν στὸν θάνατο τῆς πείνας.

Ἀπ' τῆς πρώτης μέρας, ὁ δυστυχισμένος γέρονς-εὐπατρίδης, μὴ βάζοντας ἕνα σὸ στόμα του, ἄρχισε νὰ ἐξαντληθῆ καὶ ν' ἀδυνατίζῃ. Μέσα σὲ δύο βδομάδες εἶχε γίνει ἕνας κωνιτῶς σκελετὸς. Καταλάβαινε πῶς ἔφτανε τὸ τέλος του. Καὶ τότε ζήτησε νὰ ἰδῇ τὴν ἀγαπημένην μοναχοκόρη του.

Τὸν καιρὸ τῆς συλλήψεως τοῦ Πέρο ἦταν ἐπίτοκος. Ἐντωμεταξὺ θῆκε εἶχε γεννηθῆ, εἶχε σπρωχθῆ ἀπ' τὸ κρεβάτι καὶ μὲ τὴν εἰδοποίησαν ὅτι ἦθελε νὰ τὴν ἰδῇ ὁ πατέρας τῆς, ἔτρεξε ἄμεσως κοντὰ του. Ἡ συνάντησις τοῦς ὤρηξε δραματικῆ. Ἄλλὰ καὶ θαυματουργῆ συγχρῶνῃ. Γιατί ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὁ Τοῖμονος ἄρχισε νὰ δυναμώνῃ.

Ἡ Πέρο πῆγαινε καὶ τὸν ἐβλέπε περὶ δύο φορὲς τὴν ἡμέρα, πρῶτ καὶ βράδι. Κι' ὁ γρηκιός εὐγενῆς πῆγαινε περὶ σὸ καλὸτερο, ἡ ἐξάντλησις του εἶχε σταματήσει, δὲν φοβότανε περὶ τὸ θάνατο...

Τὸ παράδοξο κ' ἀνεξήγητο αὐτὸ γεγονός τὸ πρόσεξαν κ' οἱ δεσμοφυλάκας κ' ὁ ἴδιος ὁ διοικητὴς τῆς φυλακῆς. Ἐπίσης οἱ δικαστὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες τῆς Ρώμης παραξενευόντουσαν καὶ δὲν ἤξεραν τί νὰ ὑποθέσουν.

Ἐἶχαν περάσει τρεῖς μῆνες ἀπ' τὸν καιρὸ πού ὁ Τοῖμονος εἶχε φυλακισθῆ, κ' ὅμως, ὄχι μόνον δὲν εἶχε πεθάνῃ σὸ μεταξὺ ἀπὸ τὴν πείνα, ἀλλὰ φαίνονταν καθ' ἕνα καὶ ὑγιανότερος!...

Τὶ συνέβαινε λοιπόν; Ἦ ἐπιτρίχον στὴ φυλακὴ ἦταν ἄγγελος. Κάθε

φορὰ πού ἡ Πέρο πῆγαινε νὰ ἰδῇ τὸν πατέρα τῆς, διὰ γυναῖκες, βοηθοὶ τῶν δεσμοφυλάκων, τῆς ἔκαναν ἔργενα, χωρὶς νὰ βρίζουν τίποτε ἀπάνω τῆς.

Ἐπρόκειτο λοιπὸν περὶ θάνατος; Ναι, περὶ θάνατος υἱκῆς στερῆς καὶ ἀφοσίωσης. Ἡ Πέρο διατηροῦσε τὸν πατέρα τῆς στὴ ζωὴ μὲ ἕνα τρόπο μοναδικό.

Τὴν πρώτη φορὰ πού εἶχε πάει νὰ τὸν ἰδῇ, ὁ γέρονς Τοῖμονος ἦταν λαγωμένος ἀπ' τὴν πείνα κ' ἀπ' τὴν ἐξάντληση.

—Τὶ θάβαινα γιὰ νάβαινα κάτι σὸ στόμα μου, εἶπε μὲ οδυρμένη φωνὴ στὴν κόρη του.

Ἡ Πέρο, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα τῆς, ἀναλόγησε σὲ δάκρυα. Ἡ γενναία καρδιά τῆς παραξότανε... Κάθησε πλάι στον ἐπιποθῆσαντο κατάδικο, πῆρε τὸ γεμάτο του, τὸ ἀκούμπησε σὸ στήθος τῆς κ' ἄρχισε νὰ τὸ χαιδεύῃ. Καθὼς τὸν χαιδεύε, σὲ κάποια στιγμή, τὸ φόρεμά τῆς ἀνοῖξε καὶ προβάλλαν ἔξω τὰ λευκὰ τῆς στήθη, γεμάτα μιλκὸ γάλα, τὸ γάλα τῆς λεχόννας, γάλα ἄφθονο, γλυκὸ καὶ ἔρεπτιδ...

Ὁ Τοῖμονος ἀνοῖξε τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὰ μάτια του. Κι' ὅσο κ' ἄν ἦσαν θοὰ ἀπὸ τὴν πείνα, εἶδε τὸ μιλκὸ στήθος, τὸ γεμάτο γάλα, κ' ἄρχισε νὰ τρέμῃ. Πενούσε τόσο!... Διψοῦσε τόσο!... Ὡ, ἂν μπορούσε νὰ ροιφήσῃ λίγο ἀπὸ τὸ γάλα αὐτό!...

Ἡ Πέρο κατάλαβε ἄμεσως τὴν λαχτῆρα τοῦ πατέρα τῆς. Κατάλαβε ὅτι τὸ μιλκὸ γάλα τῆς θὰ μπορούσε νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ στὶς τελευταῖες του στιγμῆς. Καὶ χωρὶς νὰ διαστὰν καθόλου, τὸν εἶπε: — Πάτερ!

Ἐκείνος ἐσφιγνάστηκε. — Μὴν τρομάξεις, πατέρα, τοῦ ξανάπε. Μὴ ντρέπασαι, καλὴ μου πατέρα... Θέλεις... θέλεις νὰ πῆς λίγο γάλα... Ἐκείνος δὲν μιλοῦσε. Μὰ τὰ μάτια του ἐξέφραζαν ὅλη τὴν τὴν λαχτῆρα, ὅλη τὴν τὴν βουλήν. Ἀδίστακτα περὶ ἡ Πέρο πληροῖσε τὸ στήθος τῆς σὸ στόμα του καὶ τὸν εἶπε τριφερά:

— Πιὲ, πατέρα, πιὲ!... Ὁ γρηκιός εὐγενῆς δὲν ἐδίπτασε περισσοῦτερο. Ἄρχισε νὰ βυζαίνῃ τὴν κόρη του, πεινασμένα, διψασμένα, ἀπλήρητα, ὡς πού τὸ στήθος τῆς ἀδείσει.

— Ἐφίξες, πατέρα; τοῦ εἶπε ἡ Πέρο ὅταν τελείωσαν. Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔτσι θὰ μπορούσε... θὰ μπορούσε νὰ διατηρηθῆς στὴ ζωῆ... Βέβαια... Θὰ ξανάβω τὸ ἀπόγευμα.

— Καὶ τὸ παιδί σου; ρώτησε ὁ πατέρας τῆς. — Τὸ παιδί μου;... Θὰ τοῦ πάρω μιὰ τροφὸ, ἀπόψε κίλας. Πρέπει νὰ σωθῆς. Κι' ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ κάθε πρῶτ καὶ κάθε ἀπόγευμα ἡ Πέρο ἐπισκεπτόταν ταχτικά τὸν πατέρα τῆς καὶ μὲ τὴν ἔμεναν μόνου τοῦ ἔδινε τὸ στήθος τῆς κ' ἐκείνος βύβαινε σὰν μορὸ παιδί.

Ἐτσι διατηρήθηκε στὴ ζωῆ ἀλόκληρος μῆνες.

Ὡς πού τέλος, κάποια μέρα, ἕνας ἀπ' τοὺς δεσμοφυλάκας παρανόμηνε σὸ παραβυράκι τοῦ κελιοῦ τοῦ Τοῖμονος καὶ εἶδε μὲ πού τῶπο διατρεῖτο στὴ ζωῆ ὁ κατάδικος. Ἀμέσως τότε ἀποκαρτήθηκε σὴν-σὴν κ' ἔτρεξε νὰ διηγηθῆ τὸ πρᾶγμα τὸν διοικητὴ τῆς φυλακῆς. Κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ἔξω ἀπὸ τὸ παραθύριον τοῦ κελιοῦ τοῦ Τοῖμονος εἶχαν συγκεντρωθῆ συγκλητικοί, δικαστὰ καὶ ἄλλοι ἄρχοντες. Ὅλοι αὐτοὶ εἶδαν κατάφρακτο τὸ ἀπίστετο θέημα. Εἶδαν τὴν γενναῖον κόρη νὰ βυζαίνῃ τὸν γέρον πατέρα τῆς σὰν μορὸ παιδί! Τὸ θέημα αὐτὸ τοῦς συνεκλόνησε. Ὁλόκληρη ἡ Ρώμη κατασπυρνήθηκε ὅταν ἔμαθε τὸ πρωτόκουστο γεγονός. Ἡ Σύγκλητος διέταξε ν' ἀποφυλακισθῆ ὁ Τοῖμονος. Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ κ' ἡ φυλακὴ τὸν γρηκιότατος καὶ στὴ θέσι τῆς, ἀνάμεσα στὸς ναοὺς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Δήμητρας, χτίστηκε ἕνας κωνοφυγιος, μετὰ ἰσοπρεπῆς, ὁ Ναὸς τῆς Ἐλεμησίνης.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες, ὅταν ἡ Ρώμη ἔγινε Χριστιανικὴ, ὁ Πάπας διέταξε κ' ἔχτισαν σὸ ἴδιο μέρος τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Καὶ γιὰ νὰ μὴ λησμονηθῆ ἡ μοναδικὴ ἀφοσίωσις τῆς Ρωμαῖκῆς κόρης στὸν πατέρα τῆς, ἡ ἐκκλησία αὐτὴ ὀνομάστηκε

Ἅγιος Νικόλαος ὁ Φυλακισμένος.

Ἐνας ὑπέροχος παλῶς πίνακας, παριστάνων τὴν Πέρο, τὴν στιγμὴ πού βυζαίνει τὸν γέροντα πατέρα τῆς.

